

MARTÍ BIELSA, Lluís. *Un d'entre tants. Memòries d'un home amb sort.* Calafell: Editorial Llibres de Matrícula, 2012. 350 pàgs. [14 X 21].

El títol del present llibre fa referència a una idea que l'autor té ben present des del començament del seu relat: “*Sóc una persona amb sort*”. I què vol dir una persona amb sort? Doncs fent nostres les paraules de Javier Tébar al pròleg de l'obra “*una persona amb sort és aquella que per diferents raons –algunes vegades, ben estranyes– s'allunya de la dissort per una decisió de segons, per un moment de cautela, per una paraula a temps, per una actitud encertada*”.

I és precisament la sort de Martí Bielsa la que podem resseguir a partir d'aquesta autobiografia dels primers trenta-nou anys de la seva vida. L'autor i protagonista evoca persones, situacions, indrets i emocions a partir del record del temps viscut; un record reconstruït entorn del període que abasta des de l'any 1921 fins el 1960. Aquests són anys de transcendent canvis polítics i socials, tal i com posa de manifest la successió de diferents règims: monarquia constitucional, monarquia dictatorial, república democràtica i dictadura militar.

El nen que donava un cop de mà als pescadors en sortir de l'escola, que durant la seva etapa como a escolanet de la parròquia percep una doble moral a l'església catòlica, i que després entraria com a aprenent en un taller del barri, on descobriria el món del treball i les organitzacions obreres; durant la Guerra Civil el trobem convertit en un jove Guàrdia d'Assalt en defensa de la República i en un militant antifeixista i comunista. Després vindria la derrota i amb ella l'exili. Un exili que el portaria primer als camps de concentració francesos, a les companyies de treballadors espanyols a França i a treballar com ajudant mecànic sota les ordres dels nazis; per passar després a formar part de les Forces Franceses de l'Interior i de l'Escola de Guerrillers de Ginclar. El retorn com a militant clandestí comportarà la seva detenció l'any 1946. Inicialment el trajecte penitenciari el portarà a la Model de Barcelona, la presó de Torrero a Saragossa i al Penal de Ocaña, que segons les autoritats franquistes reunia “*la seriedad de un banco, la caridad de un convento, la disciplina de un cuartel*”, i on es celebrarà el seu consell de guerra. Allà Martí Bielsa passarà sis mesos a “El tubo”, cel·la de càstig que consistia en un forat a terra sense llum. Després encara vindrien tres anys més a la presó de Burgos, on la solidaritat i l'organització política convertiran el seu captiveri en un període ple d'experiències enriquidores. L'autobiografia de Martí Bielsa no oblidarà la seva condició d'exprés polític, o en d'altres paraules, com un militant “cremat” per a la política activa refà la seva vida.

Un d'entre tants. Memòries d'un home amb sort és el relat d'una persona, entre molts d'altres; però que arran de participar d'una cultura política determinada – comunista i antifeixista – va acceptar “*reptes i acció per a les quals hi havia sempre la resposta davant de qualsevol dubte: <<el Partit sap el que es fa. Et coneix més que no*

pas tu a tu mateix. Quan ho fa és que té les seves raons. Normalment no s'equivoca>>".

Comptat i debatut, ens trobem davant d'unes memòries que no pretenen explicar només la vida d'una persona, sinó forjar un relat on allò individual i col·lectiu formen un tot que permet recuperar la vida de molts altres, que potser no van tenir la sort, o l'encert, de Martí Bielsa.

JOSÉ MANUEL RÚA FERNÁNDEZ
(CEHI, Universitat de Barcelona)

Traducción de la reseña anterior:

El título del presente libro hace referencia a una idea que el autor tiene muy presente desde el comienzo de su relato: “*Sóc una persona amb sort*”. Y qué quiere decir una persona con suerte? Pues haciendo nuestras las palabras de Javier Tébar en el prólogo de la obra “*una persona amb sort és aquella que per diferents raons –algunes vegades, ben estranyes- s'allunya de la dissort per una decisió de segons, per un moment de cautela, per una paraula a temps, per una actitud encertada*”.

Y es precisamente la suerte de Martí Bielsa la que podemos reseguir a partir de esta autobiografía de los primeros treinta y nueve años de su vida. El autor y protagonista evoca personas, situaciones, lugares y emociones a partir del recuerdo del tiempo vivido; un recuerdo reconstruido entorno al periodo que abarca desde el año 1921 hasta 1960. Estos son años de trascendentes cambios políticos y sociales, tal y como pone de manifiesto la sucesión de diferentes regímenes: monarquía constitucional, monarquía dictatorial, república democrática y dictadura militar.

El niño que echaba una mano a los pescadores al salir de la escuela, que durante su etapa como monaguillo de la parroquia percibe una doble moral en la Iglesia católica, y que después entraría como aprendiz en un taller de barrio, donde descubriría el mundo del trabajo y las organizaciones obreras; durante la Guerra Civil lo encontramos convertido en un joven Guardia de Asalto en defensa de la República y en un militante antifascista y comunista. Después vendría la derrota y con ella el exilio. Un exilio que lo llevaría primero a los campos de concentración franceses, a las compañías de trabajadores españoles en Francia y a trabajar como ayudante mecánico bajo las órdenes de los nazis; para pasar después a formar parte de las Fuerzas Francesas del Interior y de la Escuela de Guerrilleros de Ginclar.

El regreso como militante clandestino comportará su detención en 1946. Inicialmente el trayecto penitenciario lo llevará a la Modelo de Barcelona, la prisión de Torrero en Zaragoza y al Penal de Ocaña, que según las autoridades franquistas reunía “*la seriedad de un banco, la caridad de un convento, la disciplina de un cuartel*”, y donde se celebrará su consejo de guerra. Allí Martí Bielsa pasará seis meses en “El

tubo”, celda de castigo que consistía en un agujero en el suelo sin luz. Después aun vendrían tres años más en la prisión de Burgos, donde la solidaridad y la organización política convertirán su cautiverio en un periodo lleno de experiencias enriquecedoras. La autobiografía de Martí Bielsa no olvida su condición de expreso político, o en otras palabras, como un militante “quemado” para la política activa rehace su vida.

Un d'entre tants. Memòries d'un home amb sort es el relato de una persona, entre muchos otros; pero que a raíz de participar de una cultura política determinada – comunista y antifascista- aceptó “*reptes i acció per a les quals hi havia sempre la resposta davant de qualsevol dubte: <<el Partit sap el que es fa. Et coneix més que no pas tu a tu mateix. Quan ho fa és que té les seves raons. Normalment no s'equivoca>>*”.

En resumidas cuentas, nos encontramos ante unas memorias que no pretenden explicar sólo la vida de una persona, sino forjar un relato donde aquello individual y colectivo forman un todo que permite recuperar la vida de muchos otros, que quizás no tuvieron la suerte, o el acierto, de Martí Bielsa.

JOSE MANUEL RÚA FERNÁNDEZ
(CEHI, Universitat de Barcelona)